

Stadswerk en branchevereniging NVRD hebben de handen ineen geslagen in het programma 'Beheer doet er toe'. Hiermee laten we de waarde en het belang zien van slim beheer en leggen we verbindingen tussen maatschappelijke vraagstukken. In dit artikel belichten we de verbinding tussen een inclusieve samenleving en zelfbeheer en burgerparticipatie.

De openbare ruimte vormt de basis voor het openbare leven. Het is de plek waar mensen elkaar ontmoeten, naar hun werk gaan, spelen, sporten en ontspannen. De openbare ruimte verbindt. Het ontwikkelen en beheren ervan is dan ook een van de belangrijkste taken voor gemeenten. Slim beheer van de openbare ruimte kan ingezet worden als middel om maatschappelijke uitdagingen op te pakken. In 'beheer doet er toe' onderscheiden we: energietransitie, klimaatadaptatie, veiligheid, participatie en zelfbeheer, biodiversiteit, circulaire economie, gezondheid, verstedelijking en krimp, mobiliteit en toegankelijkheid en inclusieve samenleving.

VOORBEELD: PLATFORM ZELFDOEN

Het platform Zelfdoen biedt verschillende vormen van ondersteuning aan vrijwilligers in de provincie Zuid-Holland. Er is een gereedschapsuitleen, er zijn mogelijkheden tot het volgen van cursussen en er wordt ondersteuning aangeboden bij de opstart van een nieuwe groep. De organisaties De Groene Motor en erfgoedhuis Zuid-Holland werken samen om kennis en activiteiten te delen en mensen bij elkaar te brengen. Door deze activiteiten wordt zelfbeheer gefaciliteerd, maar ook geprofessionaliseerd. Het bereik van het platform zorgt ervoor dat zoveel mogelijk mensen betrokken worden en een kans krijgen om mee te denken en mee te doen. Allemaal vanuit het belang van de kwaliteit van de openbare ruimte.

VOORBEELD: ZWERFAFVALAANPAK WIJKHELDEN

Wijkhelden ruimen zwerfafval op in de regio Nijmegen en houden zo samen de buurt schoon. Kinderen ruimen in groepjes, onder begeleiding van een of meer volwassenen, zwerfafval op. Er zijn ook volwassenen die alleen of in gezelschap op pad gaan. Door regelmatig een opruimronde te houden in de buurt, zorgen ze ervoor dat er zo weinig mogelijk zwerfafval ligt. Zwerfafvalaanpak Wijkhelden wordt uitgevoerd door Dar, in opdracht van de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Heumen en Nijmegen. Ruim 2.000 Wijkhelden ruimen samen ongeveer 1.600 zakken zwerfafval per maand op. Dat zijn in een heel jaar meer dan 19.000 volle zwerfafvalzakken!

FOTO: ZUID-HOLLANDS LANDSCHAP

Zelfbeheer en burgerparticipatie

Slim beheer van de openbare ruimte kan bijdragen aan meer betrokkenheid van bewoners en zorgt daarmee voor meer cohesie, begrip, tevredenheid en diversiteit. Daarvoor is echter wel een positieve insteek van en begeleiding door de beheerder noodzakelijk. Door op te treden als partner, vrijheid te bieden én ervaring- en kennisdeling te faciliteren, voorkom je een valse start voor een waardevol project.

Iedereen heeft recht op een kwalitatief goede leefomgeving en bijbehorende voorzieningen. De gemeente speelt een rol bij het bevorderen en faciliteren van deze initiatieven en bepaalt uiteindelijk in hoeverre verschil-

len tussen wijken en buurten toegestaan zijn. Door het eigenaarschap van het beheer van de openbare ruimte te bewaken kan de gemeente deze energie inzetten voor een mooie, functionele leefomgeving. Daarbij is professionaliteit van groot belang, door scholing en gereedschappen aan te bieden wordt kwaliteit bevorderd. Ook kunnen (jonge) mensen zo gestimuleerd worden te denken aan een carrière binnen het (groen) beheer. Vanuit het oogpunt van arbeidsmarktkrapte in de openbare ruimte zeker de moeite waard om bij stil te staan als beheerder.

Inclusieve samenleving

Een inclusieve samenleving is een samenleving waarin iedereen meetelt en mee kan doen, ongeacht achtergrond, geaardheid, geslacht, huidskleur en met of zonder fysieke of mentale (arbeids-)beperking. Slim beheer van de openbare ruimte kan hiertoe worden ingezet om kansen te creëren, denk bijvoorbeeld aan onderhoud van openbaar groen en de aanpak van zwerfafval. Door ruimte te bieden voor praktisch werk in de openbare ruimte, krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om actief en volwaardig deel te nemen.

In tijden van crisis behoeft de inzet van deze arbeidskrachten extra aandacht. Nu de economie weer op volle toeren draait, verdwijnen onderwerpen als SROI (Social Return On Investment) ofwel sociaal rendement naar de achtergrond. Ook bij economische voorspoed moet deze mogelijkheid echter volledig benut worden. Zo kunnen grote maatschappelijke uitdagingen als een inclusieve samenleving continu bovenaan de agenda blijven staan. Bovendien kan met extra aandacht en een minder geïntensiveerde benadering de kwaliteit van de leefomgeving op een duurzame manier verbeteren, bijvoorbeeld op het vlak van biodiversiteit. ●

WEBSITES

www.dar.nl/scholen/wijkhelden

www.zelfdoeninz.nl

www.nvrd.nl (dossiers - het belang van beheer)

www.stadswerk.nl (thema's - beheer doet er toe)

